

Våra prioriterade frågor inför valet 2010

*Hela Sverige
ska leva!*

www.helasverige.se

Tillgång till bredband i varenda by

Hela Sverige ska leva om bredband

Under 2009 lanserade regeringen en nationell bredbandsstrategi med målet: Sverige ska ha ett bredband i världsklass. År 2020 bör 90 procent av hushållen ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. Redan år 2015 bör 40 procent ha tillgång till bredband med den hastigheten.

Detta har nu blivit en proposition, Tillgängliga elektroniska kommunikationer, som överlämnades till riksdagen den 1 april.

Så här tycker vi

Hela Sverige ska leva tycker att regeringens mål är för lågt ställda och att varenda by ska ha tillgång till 100 Mbit/s i optifibrer senast år 2015 och samtliga hushåll 2020. Vi anser också att staten har ett ansvar för att alla får tillgång till ett bredband av denna kvalitet samt säkerställer att de ekonomiska förutsättningarna finns för utbyggnaden så att landsbygden har en framtidssäkrad bredbands-infrastruktur nu när koppartråden kommer att tas bort inom en snar framtid.

Varför?

Vi måste se till att hela Sverige följer med in i det moderna samhället där tillgång till snabbt bredband är en av grundstenarna.

I dagens samhälle, och ännu mer i morgondagens samhälle, krävs ett snabbt bredband. Det gäller om du ska ha tillgång till samhällsservice och annan service, beställa teaterbiljetter eller se opera, få läkarvård, förnya recept inom vården, eller delta i kvalificerad utbildning.

Och det här gäller landsbygdsbon i ännu större utsträckning än stadsbon. Den digitala tekniken gör att medborgaren kan få bra kvalitet på servicen trots långa avstånd. Om några år kommer glesbygdsbon att träffa tjänstemännen på Skatteverket eller husläkaren via distansmöte med bildlänk. I en nära framtid får vi se mer telemedicin och redan idag kan du ta en bild på exempelvis ett fästingbett och skicka det via MMS till en hudläkare om du bor i Västra Götaland. Inom ett dygn kommer information om en möjlig diagnos och behandling.

Ungdomarna är en resurs på landsbygden, de är flitiga på att utnyttja det digitala nätet på olika sätt och använder datorn i hög grad som ett dagligt naturligt verktyg för att bland annat kommunicera, spela spel, se filmer och delta i olika events. Vill vi se en ny generation landsbygdsbor så bör vi se till att det finns snabbt bredband.

Företag är en förutsättning för en blomstrande landsbygd. Och bredband är en förutsättning för företag. Företagets hemsida måste se snygg ut, man ska i marknadsföringen ha kontakt med kunder via nätet och kanske skicka tunga objekt eller ge möjlighet att testa en applikation.

Företagarna har i år gjort en enkät bland över 2 000 företag och en av frågorna handlade om bredbandstillgång. 97 procent av företagen svarade att bredbandstillgången är viktig eller mycket viktig.

Skrämmande är då att läsa följande i regeringens bredbandsstrategi som kom i slutet av år 2009.

”Det är särskilt landsbygden i norra Sverige som har dålig tillgång till fast bredband. Ett symptom på detta är att uppskattningsvis en tredjedel av små och medelstora företag i detta område har uppringt modem (vår kursivering) medan motsvarande andel för hela Sverige uppgår till 2 procent.”

Med andra ord. Vill vi att byarna och landsbygdsföretagen ska utvecklas så måste vi ge dem förutsättningarna. En av dem är snabbt bredband.

*Hela Sverige
ska leva!*

Servicepunkt i varje bygd

Samordna den lokala servicen i enlighet med förslagen i utredningen Se medborgarna – för bättre offentlig service. Vårt förslag är en etablering av minst ett servicecentrum i varje kommun och servicepunkter i byarna med ett femårigt driftstöd. Ge lantbrevbärarna fler uppgifter.

Fakta

Ett par miljoner invånare i Sverige har svårt att få tillgång till offentlig service, eftersom de inte kan använda den teknikunderstödda servicen som samhället satsar på allt mer. Många av dem tvingas resa långt för att få träffa en myndighet. Dessutom kan man, för sitt ärende, behöva träffa två myndighetsrepresentanter och då kan det bli många och långa resor för att få ta del av den offentliga service som man trots allt betalar skatt för.

Lösningen, anser både vi och serviceutredningen, är en infrastruktur med servicepunkter i de mer glest befolkade delarna, kompletterat av mobila servicepunkter i form av exempelvis lantbrevbärare.

Servicepunkten kan finnas i en samlingslokal, affär, bibliotek eller liknande. Grunden är att det ska finnas telefon, dator samt någon att fråga om hjälp, och som kan lotsa rätt i myndighetskontakter och förklara en blankett. Egentligen finns inga gränser för vilken service servicepunkten kan erbjuda; post- och bankärenden, apoteksservice, fylla i blanketter, hjälp i kontakter med myndigheter, hämta ut evenemangsbiljetter etcetera.

Den som handhar servicepunkten ska ha ersättning för sin insats, vilket betyder att en existerande affär eller annan serviceinrättning får ett ytterligare ekonomiskt ben att stå på. Och därmed en säkrare tillvaro.

Varför?

En fungerande basservice kan vara det som gör att ett företag vågar satsa på en mindre ort. Finns det någon som kan hjälpa till med rekrytering? Finns det affärer, finns det hjälp med myndighetskontakter? Allt sådant avgör om ett företag satsar på en viss bygd.

Samma sak med en privatperson. Måste man åka till närmaste stad för ett enkelt myndighetsärende? Kan man få hjälp med enklare ärenden i byn och finns där grundläggande service? Eller måste man åka till stan för minsta lilla sak.

Kort och gott är servicen en överlevnadsfråga för en bygd.

Vi anser också att servicepunkterna bör kompletteras av mobila servicepunkter – lantbrevbärarna som, utrustade med datorer, kan komplettera med servicehjälp i bostaden. Lantbrevbäraren underlättar både för privatpersoner och små landsbygdsföretag.

För många äldre personer är det sista möjligheten att till exempel själva kunna sköta sin privata ekonomi. Det finns företag som är beroende av lantbrevbärarens tjänster för att kunna leverera varor till sina kunder.

Tillgång till lokalt kapital

Sverige behöver fler entreprenörer av alla slag som kan bidra till förnyelse, tillväxt och välfärd. Det gäller både på landsbygden och i staden.

Vårt krav

Den nystartade Mikrofondens ska ge stöd till företag och projekt genom att ställa säkerhet för lån och även på andra sätt arbeta med att få fram riskkapital. Fonden kommer att samverka med kreditgarantiföreningar för social ekonomi eller andra organisationer med lokal förankring och bred erfarenhet av lokal utveckling, samhällsentreprenörskap och social ekonomi.

Mikrofondens behöver ett grundkapital för att komma igång med verksamheten. Vi tror att 20 miljoner kronor är lämpligt för att starta en försöksverksamhet på flera platser i landet.

Vårt förslag är att regeringen i en första omgång investerar 10 miljoner i fonden. Resterande tio miljoner kommer Mikrofondens att söka från finansiella aktörer, etablerad Kooperation, föreningar, samfund och stiftelser med samhällsmål. På sikt bör regeringen skjuta till 100 miljoner kronor för att fonden ska ha det kapital som krävs för att fungera som tänkt.

Visste ni att varje mikrokredit i genomsnitt ger 1,5 arbetstillfällen? Detta enligt den tyska GLS-banken.

Varför en Mikrofond?

Samhällsentreprenörer, ideell sektor och social ekonomi såsom föreningar, kooperativ, byalag, stiftelser, utvecklingsgrupper, sociala företag och samfund behöver få tillgång till kapital i olika former för att förverkliga idéer. Dessa grupper idéer passar inte alltid in i det traditionella företagastödet.

Det handlar om entreprenörskap och företagande utifrån ett bredare vinstbegrepp än det enbart ekonomiska och där ekonomi, samhällsnytta och hållbar utveckling ofta väger lika tungt. Många bra verksamhetsidéer stannar på bidrags- och projektstadiet, eftersom det är svårt att finna finansiering för nästa steg: Att bli en verksamhet som står på egna ben.

På landsbygden är problemet ofta att den potentiella långgivaren, i de flesta fall banken, har för dålig lokal-kännedom för att kunna göra bra riskbedömning. Vidare är fastigheter den vanligaste säkerheten för ett lån och på landsbygden har fastigheter betydligt lägre värde, säkerhetsmässigt, än i stan.

Mikrofondens filosofi

Mikrofinans handlar om lån under 250 000 kronor till start eller utveckling av en verksamhet. Många gånger behövs betydligt mindre än så. Hållbarheten i den typ av verksamheter som det handlar om här ökar när de får konkret stöd från ett omgivande nätverk av intressenter. Därför är det viktigt att den som söker ett lån först mobiliserar alla egna resurser i form av eget kapital, borgensmän och liknande. Mikrofondens kan sedan bidra med den viktiga pusselbit som behövs för att en bank ska få tillräckligt förtroende för lånesökanden för att kunna ge ett lån.

Initiativtagare till fonden är Hela Sverige ska leva, Ekobanken, Coompanion Sverige och Kreditgarantiföreningarna för social ekonomi. Hos dessa finns lång erfarenhet av gemensamt, konkret arbete med mikrofinans, social banking, rådgivning och mobilisering för lokal utveckling.

Återbäring till bygderna som berörs av vindkraftsutbyggnaden

Vårt ställningstagande är att bygderna som berörs av vindkraften bör få ersättning, inflytande och möjlighet till delägarskap.

Ersättning

Vi vill att minst 0,5 procent av bruttoersättningen från vindkraften går till den bygd som berörs. Eventuell arrendeavgift till markägaren borträknad. Nivån är rimlig och framför allt finns det redan flera exempel där just 0,5 procent på bruttoproduktionen avtalats.

Hela Sverige ska leva anser att om det finns en mogen mottagare av ersättningen, finns ingen anledning att gå omväg över kommunen. Bygden får då möjlighet att själva engagera sig och forma investeringar för sin bygd bästa, och kan tydligt känna kopplingen mellan att upplåta sitt livsutrymme för vindkraftsetablering och kompensationen som ger positiv utveckling.

Det finns också exempel där kommunen administrerar medlen och har det som uppdrag mot ersättning. Men möjlighet att nyttja medlen har bara den berörda bygd som man gemensamt skrivit in i avtalet.

Inflytande

Inflytande är en demokratisk rättighet. Noterat att Andreas Carlgren under 2010 års energiting ”lovade” att om kommunerna trilskas så kan reglerna ändras. Med andra ord – vindkraftsutbyggnad till varje pris!!

I kommunernas process för översiktsplanerna finns krav på samråd – samråd med sina kommuninnevånare. Här skulle man önska ett ökat samspel mellan lokal och regional nytta.

Vindkraft ska kanske inte byggas i alla kommuner. Bygg istället mer där man är positiv och låt områden med starka särintressen slippa vindkraftverken.

Delägarskap

Vid varje etablering ska delägarskap erbjudas. Det är viktigt att människor ges möjlighet att påverka sin egen ekonomi. De ska kunna producera och konsumera förnyelsebar energi. De ska ha möjlighet att forma sin livsmiljö. Vi tror också att man blir villigare till fortsatt utbyggnad om man får vara med och påverka. Och det gör man exempelvis som delägare.

Hela Sverige ska leva om vindkraften

*Hela Sverige
ska leva!*

En omställare i varje kommun

Hela Sverige ska leva om Ställ om Sverige

Vårt krav

Ställ om Sverige med lokala initiativ i spetsen. Avsätt lika mycket för att skapa hållbara bygder som satsats på hållbara städer, det vill säga 340 miljoner kronor under en två-årsperiod. Anställ en "omställningssamordnare" i alla kommuner som stöd för medborgarnas lokala initiativ.

Fakta

Regeringen har avsatt sammanlagt 340 miljoner kronor till Hållbara städer under perioden 2009-2010. Delegationen för hållbara städer har i uppdrag att hantera och besluta om dessa pengar. Syftet är att stimulera hållbara stadsbyggnadsprojekt som bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser. Projekten ska skapa attraktiva och ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbara stadsmiljöer.

Vi tycker att det är ett jättebra initiativ men undrar varför inte landsbygden och de små samhällena får vara med. Hållbar utveckling behövs inte bara i städerna, det är nödvändigt i hela Sverige.

Vi behöver lyfta fram vikten av en samverkan mellan stad och land i omställningsarbetet eftersom livsmedels- och energiproduktionen företrädesvis sker på landsbygden. Staden kan inte längre leva som en isolerad enhet utan kontakt med naturen och kringliggande landsbygd. Samarbete och utbyte måste stärkas. Nödvändigheten av minskade transporter som ett svar på behovet av att minska vår energiförbrukning och våra utsläpp ökar behovet av regional självförsörjning av livsmedel och energi.

Just nu växer en ny folkrörelse fram i form av Omställning Sverige och den växer överallt, på landsbygden likväl som i städerna. Den består av alla de människor som känner ett ansvar inför de kommande generationernas möjligheter till ett gott liv. Hela Sverige ska leva är huvudman för Omställning Sverige som stödjer bildandet av denna folkrörelse. Ordet omställning kommer från engelskans "transition" och Omställning Sverige är den svenska delen av ett internationellt nätverk som heter Transition Network. Denna folkrörelse står för viktiga lokala initiativ och nu behöver de stöd för att orka driva denna framtidsfråga.

Vårt förslag och skälen bakom

Vårt förslag är att staten avsätter 340 miljoner kronor, vilket räcker för att finansiera en omställningssamordnare i varje kommun, under två år. Tvåårsperioden matchar Hållbara Städer.

Denna tjänst kan motsvara de Agenda 21-samordnare som de flesta kommuner hade i mitten av 1990-talet. En omställningssamordnare i varje kommun betyder att alla invånare, oavsett om de bor i staden eller på landsbygden, har tillgång till nödvändig kompetens för att processerna ska nå önskvärd framgång. Det är viktigare än någonsin att alla goda krafter och kompetenser samverkar för att skapa det hållbara framtids-samhället och här har samordnaren en mycket viktig roll.

Konkret ska samordnaren stötta initiativen och lokala utvecklingsgrupper med att hitta lämplig kompetens i olika skeden, utbildning, processledning, hjälpa till med kontakter gentemot kommun och andra myndigheter. Hjälpa till att söka projektmedel, erfarenhetsutbyte mellan olika initiativ och lokala utvecklingsgrupper, inspirera och rent allmänt underlätta arbetet med omställningen.

Det är dags för konkret handling som visar att vi menar allvar med våra intentioner att skapa det hållbara framtidssamhället. Detta förändringsarbete är beroende av engagerade medborgare och stark lokal förankring.

*Hela Sverige
ska leva!*